

Dannebrogsviden – en artikel om den første offentlige 'flagkalender' fra 1939

Af flagkonsulent i Danmarks-Samfundet Søren Cruys-Bagger Maj 2013

Denne artikel er flagviden om baggrunden for flagdage i Danmark.

Hvad er en flagdag?

Flagdage er mærkedage. En mærkedag er en dag, hvor man fejrer årsdagen for en bestemt begivenhed eller at man søger at skabe opmærksomhed om et bestemt emne. Flagdage kan være enten det er officielle mærkedage eller uofficielle mærkedage. Danske flagdage markeres over hele landet ved flagning med Dannebrog. I mange lande sker dette kun på nationaldagen og eventuelt på en særlig 'flagets dag', men i Norden er der tradition for at have en længere række flagdage hvor nationalsymbolet hejses.

Historien bag flagdage

Flagdage er dage, hvor der traditionelt flages af både offentlige myndigheder og private personer. Det er et relativt nyt begreb. Ordet flagdage findes nemlig ikke som opslagsord i standardværker i første halvdel af 1900-tallet såsom Salmonsens Konversationsleksikon eller Ordbog over det danske sprog. I sidste fjerdedel af 1900-tallet findes der artikler om danske flagdage i de store leksikoner.

Manglen på en egentlig dansk flaglov har bevirket, at der aldrig er udformet en autoritativ liste over flagdage.

Offentlige bekendtgørelser om flagning for kongelige personer kendes helt tilbage til 1700-tallet. Staten var dengang at betragte som værende lig med kongen og kongens 'hus'. Alene for kogen og kongens hus anvendte man statens flag.

I løbet af 1800-årene blev det en skik at markere militære slag med flagning. På de enkelte kaserner var det lidt forskelligt, hvilke slag og hvilke kongelige personer der blev fremhævet på den måde. Først i 1886 udsendte Krigsministeriet en bekendtgørelse om flagning på 13 kongelige personers fødselsdage, på datoen for underskrivelsen af Grundloven af 5. juni 1849 samt på syv mindedage for militære begivenheder. På den måde blev det en sædvane at flage med Dannebrog på bestemte dage.

På det tidspunkt var de kirkelige højtider endnu ikke blevet til flagdage. Dette skete tilsyneladende først omkring århundredeskiftet.

Den første liste over flagdage er fra 1939

Den første civile liste med lidt autoritativt præg blev trykt i Politikens årbog *Hvem Hvad Hvor* fra 1939. Her bruges årbogen ordet 'flagdage' måske for første gang på tryk. Valdemarsdag 15. juni blev senere tilføjet på initiativ af os i Danmarks-Samfundet.

De danske flagdage mangler grundlæggende et formelt lovgrundlag. Flagdagene er derfor kun udtryk for en udviklet dansk sædvaneret, der er fulgt op af bekendtgørelser fra Justitsministeriet og Forsvarsministeriet. Dermed er de blevet formaliseret. Hertil kommer flagregulativer fra regioner og kommuner samt uofficielle lister over flagdage fra foreninger.

Inddeling af flagdagene

De nuværende flagdage kan opdeles i fire hovedgrupper: Kongelige personers fødselsdage. Kirkelige højtider såsom jul, nytår, påske, Kristi Himmelfart og pinse. Militære slagdage. Nationale mærkedage såsom 9. april, 5. maj, 5. juni, 15. juni og 5. september.

Årets gældende flagdage kan ses på Danmarks-Samfundets hjemmeside [www.danmarks-samfundet.dk]

SLUT